

Dricksvatten 2 - Hur stoppar vi förgiftningen av vårt dricksvatten?

Olof Hellgren och Hans Larsson
2026

Tar våra politiker inte hotet mot vårt dricksvatten på allvar?

Genom flathet och okunskap låter lagstiftarna, dvs riksdagens politiska majoritet, vårt dricksvatten förgiftas. Jordbrukets pesticider, gruvnäringens tungmetaller tillsammans med industrins kemikalier tillåts förgifta vårt dricksvatten i vårt välstånds namn.

Men varför kan inte vårt dricksvatten skyddas? Vad är felet? Vi påstås ju ha världens starkaste lagar mot att förorena vårt dricksvatten. Genom miljöbalken ska miljön och därmed vi skyddas från giftiga föroreningar. Vad är det som inte fungerar?

Dricksvattnet har fem fiender som alla är politikernas ansvar. Den första är **förorenarna**. Den andra är **lagstiftningen och rättsväsendet**. Den tredje är **kommunernas provtagning**. Den fjärde är **länsstyrelsernas tillsyn** och den femte är **kommunernas ansvar för rening**.

Men när reningen sker är redan skadan skedd. Den tillsyn som länsstyrelserna har ansvar över fungerar inte. Kommunernas provtagning är både totalt ofullständig men också otillräcklig. Den lagstiftning som krävs för att skydda vårt dricksvatten finns inte och rättsväsendet som ska avgöra miljöbrott har för vana att lägga ner i stort sett alla ärenden. Kvar är förorenarna, som utan fara för rättsliga följder kan fortsätta att förorena. I många fall gör inte ens förorenarna något brottslig när de tillåts förgifta vårt dricksvatten.

EU har ett otillräckligt vattendirektiv. Detta vattendirektiv är under revidering för att underlätta för näringslivet. Detta betyder självklart att istället för hårdare krav mot att förorena kommer förorenarnas ansvar för sina föroreningar att minska.

Genom flera trixerier kring föreningar kommer förorenarna d.v.s. gruvindustrin, lantbruket och annan förorenande industri att helt lagligt äventyra människors hälsa.

Diverse gränsvärden används som intäkt för att påstå att dricksvattnet är ofarligt. Sanningen är den att dricksvattnet inte är rent och vad är det då?

- Görs kontinuerliga mätningar? Nej!
- Görs kontinuerliga mätningar av totala antalet giftiga ämnen? Nej!
- Finns undersökningar som visar att flera samtidigt upptagna giftiga ämnen skulle vara ofarliga? Nej!
- Finns tillräckliga undersökningar som visar hur den samlade mängden giftiga ämnen påverkar människans hälsa? Nej!

Orsak och verkan när det gäller giftiga ämnen och dess långsiktiga effekter på människors hälsa är ett mycket dåligt utforskat område. Det är därför mycket svårt att påvisa att sjukdomar beror på giftiga ämnen i dricksvattnet. För många svåra sjukdomar som cancer och nervsjukdomar är orsak och verkan synnerligen dåligt undersökta. Kunskapen om dessa samband är tyvärr mycket dåligt utforskade. Detta faktum använder industrin för att komma undan sitt ansvar. De sår tvivel kring alla samband som kan härledas till föreningar de själva orsakar. Kända fall är tobaksindustrin, som länge förnekade alla samband mellan rökning och cancer. Så skedde även när Rachel Carsons gav ut "tyst vår" 1962 om exempelvis DDT. Så denna taktik är inte ny. Men man använder sig inte bara tvivel utan också av att misskreditera forskare som påvisar samband mellan giftiga ämnen och sjukdomar. I många fall används "egna" forskare som ska visa på hur ofarliga de egna föreningarna är. Industrin är inte intresserad av att lägga pengar på fullständig rening innan föreningar släpps ut eller läcker ut i vattendrag och sjöar. Tvärtom, så lite pengar som möjligt är inriktningen. Tredje man, dvs medborgarna får betala ett högt pris för de föreningar som industri och lantbruk åstadkommer. Devisen "det är förorenaren som ska betala" gäller inte och egentligen borde devisen vara "rena istället för att förorena".

Endast politikerna har makten att se till så vi har rent dricksvatten istället för förorenat och giftigt. Vilka partier vill lagstifta så att vi får rent dricksvatten och att förorenarna håller rent?

Sammanställningen gjord av Olof Hellgren och Hans Larsson, maj 2026